

ATS. 12: 1 NATURSKILDRINGARNA I DEN NORRÖNA DIKTNINGEN. 3

som så starkt inverkat på folkkaraktärens danning, blott utöfvat sitt inflytande i det omedvetna, om ej Isländaren (och Nordbon i allmänhet) fått blicken öppen och klar för sin fosterbygds skaplynne, för det storartade på samma gång som för det blida i dess skönhet. Våra bevarade urkunder gifva tillkänna, att Nordmännen långt ifrån att vara några drömmare, tvärtom egde ett vaket öga och en liflig observationsförmåga. Med den yttre verkligheten voro de naturligen vida mer förtrogna än med den inre, andliga; de förstodo förträffligt att med några få målande drag teckna bilder ur densamma. Korta, tvärhuggna satser, som alltid träffade hufvudet på spiken, använde man företrädesvis, då det gälde att karakterisera en person eller ett föremål. I förra fallet uteblef sällan en antydning om våra äldre stamfränders känsla för det meniskt sköna, hvilken för öfrigt i vissa hänseenden ej tyckes hafva öfverensstämt med den moderna. Den bestämdes af andra skönhetsmått än de nu gällande. Så t. ex. såg den idealet af manlig skönhet i de skarpa, markerade, nästan vilda anletsdrag, som plägade utmärka hjälten. Sigurd Fafnesbane, den ypperste i allt, både i kroppslig fågring och stora tankar (*meginhyyggiur*) målas för oss i Völsungasagan med följande ord. »Hög näsa hade han — bredt ansigte och mycket benigt o. s. v., hans ögon voro så skarpa» o. s. v.¹ Troligtvis har författaren velat skildra ett synnerligen storartadt utseende². För öfrigt uraktlåtes, såsom redan antydts, sällan en mer eller mindre utförlig redogörelse för det yttre i den norröna litteraturens många målande karaktärsteckningar. Uttryck, som direkt afse skönheten, t. ex. *hón var kvenna fríðust sýnum, hón var væn kona, hann var vænn at yfirliti*, påträffas ofta. »Han var så fager och härlig att skåda, att allas hjertan logo emot

¹ Sid. 134 i Bugges upplaga: *hánefjadr var hann ok hafði breitt andlit ok stórbeinótt etc., augu hans váru svá sngr* o. s. v.

² Jfr *hans líkami var skapaðr þann veg sem best má sama* *ibid.*